

VIJFENTWINTIG JAAR ZUIDERZEEPAD LAW 8

In 2010 bestaat het Zuiderzeepad 25 jaar. De opening van het eerste deel vond in september 1985 plaats. De voorbereidingen zijn ruim vijf jaar eerder begonnen. In 1979 ontstond het idee. Wandelend over de Franse en Belgische GR-paden ontstond de vraag of zo iets ook in Nederland kon. Nee dus. Er waren een paar eenvoudige brochures van ondermeer het Nivonpad in Drenthe.

Diederik Mönch zette de eerste lijnen voor een meerdaagse wandelroute op de Noordwest Veluwe op de kaart, van Spakenburg naar Kampen. Als activiteit binnen Scouting bleek dit project al snel te groot. Jim Mönch en Ad Goedvolk zagen het werk aan zo'n lange afstandwandelpad wel zitten en 'stapten in'. Het is vast niet toevallig dat beiden in het onderwijs werkzaam waren en met een geografisch en biologisch oog naar het landschap keken. Zo'n wandelroute is een prachtige manier om mensen kennis te laten maken met de natuur en cultuur van Nederland. Behalve aan de routekeuze werd dan ook veel aandacht besteed aan de achtergrondinformatie. Na een jaar werken aan het manuscript zijn de makers op zoek gegaan naar een uitgever en kwamen terecht bij Stichting LAW in oprichting. De Veluweroute paste binnen het conceptnetwerk als onderdeel van LAW 8 het Zuiderzeepad. De route werd verlengd naar 2 knooppunten in het netwerk: Lage Vuursche en Vollenhove. Het 150 km lange pad werd in september 1985 geopend op landgoed Staverden, midden op de Veluwe.

Er is in die 25 jaar veel veranderd. Van 150 km in de eerste gids is het Zuiderzeepad uitgebreid naar 400 km naar een echt rondje om een 'meer vol nostalgie'. De makers van het Zuiderzeepad hebben er steeds naar gestreefd om de kwaliteit van het pad en de gids te verbeteren. Wat veel mensen niet weten is dat zij er hard aan gewerkt hebben om dijken beloopbaar te maken. Een nieuwigheid in die tijd; dijken waren verboden voor wandelaars. Langzamerhand is bij waterschappen het besef gegroeid dat er best mogelijkheden waren voor recreatief medegebruik. Na veel praten en schrijven kregen we op een aantal dijken 'onthefving van de keur'. Maar we moesten wel zelf de overstapjes maken: van de vele tientallen overstapjes die we zelf aangelegd hebben, staan er nog een aantal. We kregen op een gegeven moment een melding dat bij een grasdijk onder Vollenhove geen overstapje te vinden was. Toen we gingen kijken bleek het overstapje in de sloot te liggen. Bij een boerderij aan de overkant vroegen we of zij misschien iets gezien hadden. De boerin verwees ons naar een boerderij even verderop. De wat schrikachtige boer zei van niets te weten, maar vertelde wel dat hij er een hekel aan had dat mensen aan de andere kant van de dijk recreëerden als Adam en Eva en daar zat 'm de kneep... Niettemin ging het scheppingsverhaal door en werd in 1993 de complete route onder grote belangstelling op Marken geopend. Met de openstelling van grasdijken heeft het Zuiderzeepad een trend gezet. Soms zou je willen dat de tijd wel stil staat. Veel door ons na lang aanhouden bij waterschappen en provincies, beloopbaar gemaakte dijken zijn inmiddels voor fietsers geschikt gemaakt met asfalt of beton. Een wandelpad is al snel een 'knelpunt fietsroute'. We voelen ons wegbereiders voor fietspaden. De tot nog toe laatste verandering is op de Diemerzeedijk, waar een fietspad richting Huizen wordt aangelegd. Een ander belangrijk knelpunt is de versterking van de dijken. De komende jaren zullen vele tientallen kilometers van het Zuiderzeepad afgesloten zijn voor wandelaars.

Het markeren is een apart onderdeel van het werk. In het begin kregen we hulp van Scoutinggroepen, maar deze activiteit is gestrand. Nu hebben we een stabiele groep van zo'n 20 medewerkers, die ieder een stuk van gemiddeld 30 km onder hun beheer hebben. We zijn hen zeer dankbaar voor de nauwgezetheid waarmee dat gedaan wordt. Zonder hen zou het Zuiderzeepad niet kunnen bestaan.

Op een keer waren we zelf aan het markeren in het Hulshorsterzand en werden aangesproken door een jong stel dat met een kind aan de hand en een buggy met hun jongste kind door het zand zeulden en vroegen waar de witrode markeringen heenleidden. We vertelden dat de eerste stop Nunspeet was en het verste doel Stavoren. “Nou, dan gaan we maar terug naar Hulshorst”.

We zijn steeds bij de tijd gebleven en hebben niet zelden pionierswerk verricht. Wat wij erg belangrijk vinden is dat een route meer is dan een willekeurige verzameling van mooie paden en bijzondere plekken. Een goede LAW heeft een thema. Het thema is bepalend voor het routeverloop en voor de informatie in de gids. Voor ons is een LAW een verhaallijn en de gids het middel om het verhaal tot leven te brengen. Het is nu moeilijk voor te stellen, maar ruim 25 jaar geleden vond de SLAW een routebeschrijving en kaartje eigenlijk wel genoeg. De gids mocht geen handboek of gedichtenbundel worden. Een LAW zien we als een veel breder concept dan de uitgestippelde route. Koffie en lunch onderweg zijn medebepalend voor de beleving. En de meerdaagse beleving wordt sterkt bepaald door de logies. Om wandelaars beter in staat te stellen om hun ideale trip voor te bereiden zijn we met een eigen website voor het pad begonnen. De informatie op zuiderzeepad.blogspot.com begint waar die op de site van het Wandelplatform ophoudt. De website maakt het mogelijk om de beleving van het Zuiderzeepad al thuis te laten beginnen met smaakmakers en het voorbereiden van je ideale tocht. Zo'n website levert interessante statistieken op over wat wandelaars belangrijk vinden. Uiteraard staan de inleidende pagina's over route en gids hoog genoteerd. Van de 120 pagina's is de best bezochte pagina de indeling in 26 dagtochten. Het rondje op Marken blijkt de populairste dagtocht te zijn. Op 2 staat de pagina met routewijzigingen. Eveneens in de top tien staan de overzichten van logies en campings. Gezien de top 10-notering is er behoefte aan de GPS-tracks en waypoints die we op de site hebben gezet. En opvallende in de top 10 is de verzameling van webcams langs de route, wat aantoont dat de beleving van de wandelaar al thuis begint. Met behulp van zulke informatie kunnen we de kwaliteit van het Zuiderzeepad verder ontwikkelen. Op naar het 50 jarig jubileum!